

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 22.4.2020
COM(2020) 163 final

2020/0065 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om makroekonomiskt stöd till utvidgnings- och grannskapsländer med anledning av den kris som uppstått till följd av covid-19-pandemin

{SWD(2020) 63 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

Covid-19-pandemin har i dag spritt sig till alla kontinenter. Mer än 2 miljoner personer har smittats och nästan 140 000 personer med konstaterad smitta har avlidit (enligt WHO:s uppgifter den 17 april). Den inledande responsen är inriktad på att rädda liv världen över genom att vidta åtgärder för att begränsa spridning av viruset och stärka hälso- och sjukvårdssystemen. Många av dessa åtgärder har inneburit att hela samhällen och ekonomier ligger nere, men det går inte att kompromissa mellan att rädda liv eller att rädda jobb. Att få viruset under kontroll är tvärtom en förutsättning för en hållbar utveckling, såväl ekonomisk som social.

Snabba insatser görs nu också för att begränsa krisens följdverkningar för ekonomin. Trots dessa insatser kommer effekterna av den globala recessionen och ett mycket ansträngt läge på finansmarknaderna göra att de flesta, om inte alla, utvidgnings- och grannskapsländer hamnar i en recession det här året. Även om orsaken till denna kris är gemensam för dem kan den komma att variera i fråga om varaktighet och svårighetsgrad beroende på deras ekonomiska strukturer och förmåga att vidta effektiva motåtgärder. Tillsammans med den kollapsande handeln och en riskaversion som innebär att investerarna överger tillväxtmarknader i allmänhet leder recessionen till att deras betalningsbalans blir hårt pressad. Beroende på virusets spridning och dess ekonomiska konsekvenser finns det också en tydlig och överhängande risk när det gäller social stabilitet och säkerhet som kan sprida sig inom och utanför regioner.

Kommissionen föreslår mot denna bakgrund att makroekonomiskt stöd ska användas för att stötta tio grannländer i samband med covid-19-krisen.

Det makroekonomiska stödet ingår i den verktygslåda som EU kan använda vid kriser i omvärlden. Den används för att hantera betalningsbalanskriser parallellt med ett IMF-stödarrangemang som villkoras av ett avtalat program med ekonomiska reformer. I detta exceptionella läge föreslår kommissionen att **makroekonomiska stödprogram även ska vara tillgängliga för partnerländer som får krisstöd från IMF**, vilket kan ges utan föregående åtgärder och/eller villkor genom bl.a. RFI (Rapid Financing Instrument). Detta makroekonomiska "krisstöd" ska därför ha en **kortare varaktighet** (12 månader i stället för 2,5 år) och omfatta bara **två utbetalningar**. Den första utbetalningen ska verkställas så snart som möjligt efter det att beslutet om det makroekonomiska stödet har antagits och motsvarande överenskommelse om ett samförståndsavtal har träffats med varje mottagarland. Den **andra utbetalningen ska verkställas när villkoren i samförståndsavtalet har uppfyllts**. Precis som med allt makroekonomiskt stöd ska villkoren vara specifika för varje partnerland för att säkerställa att de inom ramen för instrumentet för makroekonomiskt stöd är tillräckliga för att främja makroekonomisk stabilitet och samtidigt förbättra den allmänna makroekonomiska styrningen, stärka ekonomisk styrning och transparens, samt förbättra förutsättningarna för förnyad hållbar tillväxt. De måste dessutom formuleras på ett sätt som gör att de är genomförbara med hänsyn till den kortare tidsrymden och den pågående pandemin.

Europeiska kommissionen överlämnar ett förslag till Europaparlamentet och rådet om att **bevilja makroekonomiskt stöd på upp till sammanlagt 3 miljarder EUR till tio partnerländer**. Stödet ska ges i form av medelfristiga lån.

Syftet med det makroekonomiska stöd från EU som föreslås är att hjälpa partnerländerna att täcka en del av deras akuta behov av extern finansiering i samband med de IMF-program som håller på att genomföras för att på så sätt minska deras ekonomiers kortsiktiga betalningsbalansproblem till följd av covid-19-krisen. Det föreslagna stödet ska stödja extern stabilisering och därmed skapa ett handlingsutrymme för myndigheterna att genomföra åtgärder för att motverka de ekonomiska följdverkningarna av covid-19-krisen, men även uppmuntra genomförandet av reformer för att förbättra den makroekonomiska styrningen, ekonomisk styrning och transparens samt förutsättningarna för förnyad hållbar tillväxt.

Det föreslagna makroekonomiska stödet är helt i linje med målen för EU:s utvidgnings- och grannskapsstrategier. Det skulle signalera till partnerländerna i regionen att EU är redo att stötta dem i denna kris utan motstycke. Kommissionen anser i detta sammanhang att de politiska och ekonomiska förhandsvillkoren för en makroekonomisk insats av den omfattning och art som föreslås är uppfyllda.

Det föreslagna makroekonomiska stödet skulle ges till Albanien, Bosnien och Hercegovina, Georgien, Jordanien, Kosovo*, Moldavien, Montenegro, Nordmakedonien, Tunisien och Ukraina. Situationen förändras dock hela tiden och covid-19-krisen blir allt svårare även i andra länder. Det makroekonomiska stödet är fortfarande tillgängligt för andra berättigade länder om betalningsbalansproblem uppstår längre fram. Kommissionen kommer även att inleda en diskussion om räckvidden för instrumentet för makroekonomiskt stöd och hur det samverkar med EU:s andra externa politikområden.

Storleken på det makroekonomiska stödet fastställs på grundval av en preliminär uppskattning av partnerländernas resterande behov av extern finansiering och med beaktande av deras kapacitet att finansiera sig med egna medel, särskilt med hjälp av sina valutaserver samt medel från IMF och Världsbanken. Vid fastställandet av storleken på stödet tas även hänsyn till behovet av att säkerställa att bördan delas rättvist mellan unionen och andra givare, samt redan befintlig användning av unionens andra externa finansieringsinstrument och mervärdet av unionens samlade engagemang.

Utvidgningsländer

Albanien är särskilt sårbart för pandemins ekonomiska följdverkningar på grund av dess nära ekonomiska förbindelser med vissa hårt drabbade EU-medlemsstater, turismens betydelse och landets stora refinansieringsbehov. Situationen förvärras av hälso- och sjukvårdssektorns begränsade kapacitet och skadorna till följd av jordskalvet i november 2019, som redan har uttömt det begränsade offentligfinansiella utrymme som fanns tillgängligt. Trots detta antog regeringen snabbt beslut om stödåtgärder på omkring 2 % av BNP till förmån för drabbade företag och hushåll samt hälso- och sjukvårdssektorn. Enligt den reviderade budgeten kommer budgetunderskottet att stiga till 4 % av BNP och den offentliga skulden kan öka till över 69 % av BNP 2020, även om detta förefaller vara optimistiskt. Internationella institutioner förutspår att BNP i fasta priser kommer att sjunka med omkring 5 % i år. Förutom budgetunderskottet behöver regeringen refinansiera avbetalningen på utlandsskulden på 545 miljoner EUR (3,8 % av BNP). Det var ursprungligen tänkt att denna delvis skulle finansieras genom en emission av euroobligationer på 500–600 miljoner EUR, men det verkar under rådande förhållanden mycket osäkert om ett sådant stort

* Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

belopp kan lånas upp på marknaden. Finansieringsgapet efter RFI-stödet från IMF, Världsbankslånet och stöd från EU:s instrument för stöd inför anslutningen kan uppgå till 2,5 % av BNP eller omkring 350 miljoner EUR. I detta läge är ett makroekonomiskt stöd på 180 miljoner EUR motiverat.

I Bosnien och Hercegovina har utbrottet av covid-19-pandemin förvärrat en redan pågående ekonomisk nedgång och i synnerhet drabbat transport- och turistbranschen, men även remitteringar, som svarar för omkring 5 % av BNP och utgör en viktig livlina för framför allt hushåll med lägre inkomster. De senaste prognoserna för 2020 pekar på en nedgång i ekonomisk aktivitet på omkring 10 % kombinerat med en kraftig ökning av arbetslösheten. Även om de offentliga finanserna är ganska sunda totalt sett är landets kapacitet att skapa det offentligfinansiella utrymme som krävs på kort sikt mycket begränsad. De bosniska myndigheterna har redan begärt krisstöd från IMF på upp till 330 miljoner EUR (nästan 2 % av BNP). Den ekonomiska nedgången kommer att leda till en stor nedgång i inkomster och kraftig ökning av transfereringar, vilket kommer att öka finansieringsbehoven betydligt. Nuvarande beräkningar tyder på ett resterande finansieringsgap på omkring 500 miljoner EUR (2,8 % av BNP) 2020 efter bidragen från IMF (upp till 330 miljoner EUR, nästan 2 % av BNP) och Världsbanken (omkring 20 miljoner EUR eller 0,1 % av BNP). På grund av landets dåliga kreditbetyg är dess tillgång till internationella finansmarknader mycket begränsad, samtidigt som landets egna finansmarknader inte är tillräckligt djupa för att kunna tillgodose dessa resterande finansieringsbehov. I detta läge är ett makroekonomiskt stöd på 250 miljoner EUR motiverat.

Utbrottet av covid-19-pandemin och nedstängningen till följd av denna har haft en drastisk inverkan på Kosovos ekonomi genom störningarna av handelsflöden och finansiella flöden. Remitteringar, som svarar för mer än 10 % av BNP, finansierar en betydande del av den privata konsumtionen, medan tjänsteexporten till diasporan (främst turism) mildrar det mycket stora varuhandelsunderskottet (över 40 % av BNP). En annan sårbarhet i Kosovos ekonomi är den bräckliga privata sektorn som domineras av mikroföretag med mycket begränsade likviditetsbuffertar. Mot denna bakgrund förväntas BNP i fasta priser sjunka med omkring 5 % 2020. Trots ganska sunda offentliga finanser totalt sett 2019 är det offentligfinansiella utrymmet mycket begränsat. Kosovo har ingen tillgång till internationella finansmarknader (eftersom landet saknar kreditbetyg), nästan två tredjedelar av dess totala skuld innehas av en begränsad investerarbas bestående av Kosovos pensionsstiftelse och centralbanken, som innehar omkring 38 % och 23 % vardera av den totala skulden. Kombinationen av att de offentliga inkomsterna som rasar samtidigt som landet har stora betalningar och vidtar krishanteringsåtgärder skapar akuta likviditetsrisker. IMF uppskattar att statens inkomster kommer att minska med 50–60 % i april–juni jämfört med motsvarande period ett år innan, samtidigt som expeditonsministären har godkänt ett krispaket på 180 miljoner EUR. Statens banksaldo, som redan har sjunkit under den lagstadgade nivån på 4,5 % av BNP förväntas minska ytterligare till 2,5 % av BNP 2020. Kosovo har begärt och IMF:s styrelse senare godkänt (10 april) akut likviditetsstöd på 51,6 miljoner EUR genom RFI. Enligt de nuvarande prognoserna kommer det resterande finansieringsgapet att uppgå till omkring 210 miljoner EUR. I detta läge är ett makroekonomiskt stöd på 100 miljoner EUR motiverat.

Montenegro är särskilt exponerat för pandemins ekonomiska följdverkningar på grund av landets mycket starka beroende av turism och stora behov av extern finansiering. Montenegro står inför en djup recession 2020 och internationella institutioner förutspår att ekonomin i reala termer kommer att krympa med upp emot 9 %. Turismen, som är en av de hårdast drabbade sektorerna, svarar för mer än 20 % av BNP och är en viktig källa till

utländsk valuta, sysselsättning och intäkter till statskassan. Åtgärderna för att begränsa spridningen av coronaviruset har dock lett till att turism och resande ligger nere vid en tidpunkt som normalt är början på en högsäsong. Trots ett begränsat offentligfinansiellt utrymme beslutade regeringen snabbt om stödåtgärder på upp till omkring 2 % av BNP för att hjälpa ekonomin att klara av följderna av pandemin. Åtgärderna handlar framför allt om anstånd med betalning av skatter och sociala avgifter, amorteringsfrihet för lån och hyresfrihet när det gäller statsägda fastigheter, samt subventioner till företag och arbetstagare. Enligt finansministeriets preliminära beräkningar kommer budgetunderskottet att stiga till över 7 % av BNP och den offentliga skulden med ytterligare 2,6 procentenheter till 82 % av BNP 2020, vilket är den högsta i regionen. Finansieringsgapet efter IMF:s och Världsbankens lån samt EU:s stöd kan uppgå till omkring 120 miljoner EUR. I detta läge är ett makroekonomiskt stöd på 60 miljoner EUR motiverat.

Ekonomin i Nordmakedonien har drabbats av kraftiga störningar eftersom de långvariga sociala isoleringsåtgärderna har en allvarlig inverkan på produktion och sysselsättning och utrikeshandeln har drabbats hårt. Nuvarande prognoser pekar på att BNP i fasta priser kommer att minska med omkring 4 % 2020. Regeringen har i april och maj snabbt vidtagit kraftfulla åtgärder för stödja små och medelstora företags likviditet och sysselsättning i de branscher som drabbats hårdast. Det offentligfinansiella utrymmet för att hantera krisens socioekonomiska följdverkningar är emellertid begränsat. I ett bästascenario räknar regeringen med ett inkomstbortfall på 20 % 2020 jämfört med den ursprungliga budgeten och planerar att omfördela utgifter utan att höja taket. Baserat på BNP 2019 skulle detta leda till ett underskott på omkring 8 %. Privata penningöverföringar från utlandet, inbegripet remitteringar, och inflödet av utländska direktinvesteringar beräknas sjunka markant och minska reserverna. Under 2020–2021 står dessutom både regeringen och offentliga företag inför särskilt stora inhemska och externa refinansieringsbehov på sammanlagt 1,65 miljarder EUR (omkring 7,3 % av BNP 2019 under vart och ett av de två åren). Detta omfattar amorteringar på emissionen 2014 av euroobligationer, delar av emissionen av euroobligationer 2015 och Världsbankens politiskt villkorade garanti från 2013, samt återbetalning av stora utländska företagslån för det statliga vägverket, som har ansvar för viktig vägtransportinfrastruktur. Regeringen har begärt stöd från IMF genom RFI på 177 miljoner EUR, samt ett lån från Världsbanken. Enligt nuvarande beräkningar kommer det att finnas ett finansieringsgap på 330 miljoner EUR efter stödet från IMF, Världsbanken och EU. I detta läge är ett makroekonomiskt stöd på 160 miljoner EUR motiverat.

Det östra grannskapsområdet

Georgien står inför en djup recession i år i ett läge med stigande finansieringsbehov. Georgiens ekonomi har drabbats kraftigt av coronakrisen. De senaste beräkningarna som tar hänsyn till virusets effekter tyder på att ekonomin kommer att krympa med omkring 4 % 2020. På grund av kostnaderna för åtgärderna för att minska krisens effekter, ökade hälso- och sjukvårdsutgifter samt lägre inkomster förväntas budgetunderskottet stiga till omkring 8 % av BNP. Georgiens betalningsbalans kommer också att försämrast till följd av lägre inkomster från exporten av tjänster (framför allt från turism), lägre inflöde av remitteringar, sannolikt lägre inflöde av utländska direktinvesteringar och utflöde av portföljkapital. Enligt en preliminär beräkning av IMF kommer det externa finansieringsgapet att uppgå till omkring 1,6 miljarder USD under 2020–2021 och Georgien kommer att behöva stöd från sina internationella partner för att täcka detta underskott. Den 14 april ingick myndigheterna en överenskommelse på tjänstemannanivå med IMF som innebär att det nuvarande EFF-programmet (*Extended Fund Facility*) (som nästan helt har utbetalats) höjs med omkring 375 miljoner USD, varav 308 miljoner USD ska utbetalas 2020. Förhandlingar pågår med

Världsbanken, ADB, AFD, KfW och EIB om en höjning av deras politiskt villkorade lån. Georgien har ett pågående makroekonomiskt stödprogram med en sista utbetalning på 25 miljoner EUR som beräknas äga rum andra kvartalet 2020 förutsatt att överenskomna politiska villkor är uppfyllda, vilket merparten av dem redan är. Enligt nu tillgänglig information måste omkring 900 miljoner USD av det beräknade finansieringsgapet för det här året fortfarande täckas. Eftersom det finns goda utsikter att även andra långivarländer kommer att bidra är ett nytt makroekonomiskt stödprogram på 150 miljoner EUR motiverat.

Effekterna av åtgärderna för att stoppa spridningen av coronaviruset och den globala recessionens följdverkningar kommer att ha en stark inverkan på Moldaviens ekonomi 2020. Krisen fortplantar sig främst genom remitteringarna (som svarar för 15 % av BNP i Moldavien) och handeln med länder som drabbats av krisen, i synnerhet EU:s medlemsstater. Moldaviens ekonomi förväntas hamna i en recession under 2020 och betalningsbalansen och statsfinanserna stå under hård press på grund av krisen. Det externa finansieringsgapet beräknas preliminärt uppgå till 800 miljoner USD (omkring 7 % av BNP) 2020 och budgetunderskottet uppskattas till 10,5 miljarder MDL (omkring 550 miljoner USD). Moldavien har ett visst politiskt utrymme att hantera chockerna eftersom både statsskulden och valutareserven har haft en positiv utveckling de senaste åren med draghjälp från ett treårigt IMF EFF/EFC-program, men inte länge och naturligtvis inom vissa gränser. IMF är beredd att förlänga omkring 240 miljoner USD (220 miljoner EUR) i krisstöd till Moldavien för att mildra de ekonomiska effekterna av covid-19-krisen. Moldavien har ett pågående makroekonomiskt stödprogram där den andra och tredje utbetalningen av sammanlagt 70 miljoner EUR kan äga rum om villkoren är uppfyllda innan programmet löper ut i juli 2020. Redan aviserade krediter från Ryssland på 200 miljoner EUR 2020, som i första hand var avsedda för infrastrukturinvesteringar, kan dessutom omfördelas för att hantera krisens effekter. Med tanke på landets begränsade tillgång till internationella kapitalmarknader behöver Moldavien dock ytterligare stöd för att täcka det externa finansieringsgapet. I detta läge är ett nytt makroekonomiskt stödprogram på 100 miljoner EUR motiverat.

I Ukraina har den makroekonomiska stabiliteten återigen hamnat under tryck det här året, särskilt efter den plötsliga regeringsombildningen i början av mars, som sammanföll med utbrottet av den globala coronakrisen. Läget på finansmarknaden försämrades kraftigt i mitten av mars, då räntorna på statsobligationer i euro nästan tredubblades innan de stabiliserades på omkring 8 %, jämfört med 4,4 % i slutet av januari. En negativ förtroendeeffekt, som underblåstes av förväntningar om en djup nedgång (med prognoser på mellan 4 % och 9 % 2020), ledde till en ökad efterfrågan på utländsk valuta. Ukrainas centralbank tvingades sälja motsvarande 2,2 miljarder USD under senare hälften av mars och minskade därmed sin valutareserv med mer än 8 % från de 27 miljarder USD som rapporterades i slutet av februari 2020. I den reviderade budgeten för 2020 som parlamentet antog den 13 april inrättas en coronavirusfond på 2,5 miljarder EUR för omedelbara insatser för att motverka spridningen av covid-19. Mot bakgrund av den försämring av statsfinanserna och tillkommande krisrelaterade utgifter har det samlade budgetunderskottet för 2020 reviderats till 7,5 % av BNP eller motsvarande 11 miljarder USD. Även om en del av budgetunderskottet kan finansieras inom landet måste regeringen även betala 5 miljarder USD på utlandsskulden 2020. IMF beräknar att det externa finansieringsgapet sammanlagt kommer att uppgå till omkring 12 miljarder USD 2020. I detta läge gick IMF med på att öka volymen på sitt nyligen framförhandlade treåriga program från 5,5 miljarder USD till 10 miljarder USD, varav 3,5 miljarder USD skulle vara tillgängliga i år. Tillsammans med ett lån från Världsbanken och den resterande utbetalningen på 500 miljoner EUR från EU:s befintliga makroekonomiska stödprogram, vars villkor har uppfyllts och som förväntas betalas ut under andra kvartalet 2020 (så snart föregående åtgärder för det nya IMF-programmet har

genomförts), är finansiering på omkring 5 miljarder USD tillgänglig. Resten av finansieringsgapet på 12 miljarder USD skulle behöva täckas med ytterligare offentligt bistånd eller genom utnyttjande av den officiella valutareserven. I detta läge är ett nytt makroekonomiskt stödprogram på 1,2 miljoner EUR motiverat.

Det södra grannskapet

Det är inte möjligt att undvika en recession i Jordanien, där trycket ökar på betalningsbalansen som en följd av landets begränsade handlingsutrymme. Coronavirusutbrottet förväntas få en betydande inverkan på Jordaniens ekonomi genom att leda till störningar i handelsflöden, globala värdekedjor och turism. På grund av det begränsade offentligfinansiella utrymmet har Jordanien hittills främst vidtagit penningpolitiska åtgärder för att begränsa skadorna på ekonomin. Under en allmän nedstängning är effekterna av sådana åtgärder dock begränsade. Ekonomin ser för närvarande ut att hamna i recession under 2020, vilket kommer att få allvarliga konsekvenser för den redan höga arbetslösheten (på omkring 19 % i slutet av 2019). Budgetunderskottet tros stiga till över 5 % av BNP, särskilt till följd av den förväntade nedgången i skatteintäkter. Den offentliga bruttoskulden kommer därmed sannolikt att överstiga 100 % av BNP 2020. Att säkra förmånliga lån för att finansiera budgetunderskottet kommer att vara avgörande för att hålla nere räntebördan och ha en hållbar skuldsättning. Även före coronautbrottet hade Jordanien betydande behov av extern finansiering. I detta läge beslutade EU i januari 2020 om en makroekonomisk stödinsats på 500 miljoner EUR. Covid-19-krisen har lett till att dessa behov har stigit ytterligare. Underskottet i bytesbalansen förväntas öka till följd av den kraftigt minskade turismen, medan den betydande uppgången i räntor som tillväxtekonomierna ställs inför på finansmarknaderna kan äventyra förlängningen av en euroobligation till ett värde av 1,25 miljarder USD som förfaller i oktober 2020. Nu tillgänglig information visar att 1,5 miljarder USD av det beräknade finansieringsgapet för i år återstår att täcka och ytterligare makroekonomiskt stöd på 200 miljoner EUR är motiverat. Detta ska i kombination med det befintliga makroekonomiska stödprogrammet uppgå till ett totalt belopp på 700 miljoner EUR¹.

Betydande finansieringsbehov i Tunisien gör att det krävs internationellt stöd i ett läge med en eskalerande ekonomisk kris. Tunisien kommer sannolikt hamna i recession 2020, då den ekonomiska aktiviteten kommer att påverkas avsevärt av nedgången i global efterfrågan och av de åtgärder som vidtogs i mitten av mars för att stoppa spridningen av coronaviruset. Även om penning- och finanspolitiska åtgärder har beslutats för att mildra krisens ekonomiska effekter kvarstår makroekonomiska obalanser, det politiska handlingsutrymmet är fortfarande begränsat och behoven av extern finansiering ser ut att öka under året. Nedgången kommer leda till ett starkt tryck på sysselsättning och social stabilitet. Det kommer också att kraftigt försämra budgetläget genom att minska inkomsterna och pressa utgiftsläget ytterligare för att stötta ekonomin och hälso- och sjukvårdssystemet. Det är därför sannolikt att budgetunderskottet kommer att öka avsevärt och statsskulden stiga under 2020. Regeringen räknar med att budgetunderskottet blir större än väntat (4,3 % av BNP), varav omkring 1 miljard USD (eller 2,6 % av BNP) i ytterligare extern finansiering kommer att

¹ Förutsatt omnibusbeslutet om makroekonomiskt stöd antas snabbt planerar kommissionen kombinera detta beslut om makroekonomiskt stöd till Jordanien med det om makroekonomiskt stöd på 500 miljoner EUR som antogs i januari 2020. Detta skulle innebära att ett enda samförståndsavtal ingås med Jordanien där den första och andra utbetalningen kombinerar lånedelar från båda besluten, medan den tredje utbetalningen enbart skulle grundas på beslutet från januari 2020. Tillgänglighetsperioderna i båda besluten skulle respekteras.

behövas. Betalningsbalansen kommer att behöva vara ännu större (omkring 4,7 % av BNP) med tanke på pandemins förväntade följdverkningar för den privata sektorn och dess tillgång till extern finansiering. Den kraftiga nedgången i remitteringar och turism (över 7 % av BNP) kommer trots de lägre oljepriserna också att leda till ett bortfall i inflödet av utländsk valuta. Regeringen kommer förmodligen inte kunna täcka sina finansieringsbehov på inhemska och internationella marknader 2020 och har begärt krisstöd på motsvarande 753 miljoner USD (100 % av kvoten) från IMF. Regeringen behöver omkring 3,5 miljarder USD i extern finansiering det här året, då återbetalningstoppar i april och juni kommer att pressa likviditeten. Finansieringsbehoven ser dessutom ut att stiga ytterligare till följd av budgeteffekter och budgetresponser till följd av covid-19, samtidigt som tillgången till finansmarknaderna kommer att fortsätta att vara mycket begränsad under året och den planerade emissionen på 1,1 miljard USD inte längre kan tas för given. Nu tillgänglig information visar att omkring 2,5 miljarder USD av det beräknade finansieringsgapet för i år återstår att täcka och ett makroekonomiskt stödprogram på 600 miljoner EUR är motiverat.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Den föreslagna makroekonomiska stödinsatsen sker i ett ytterst akut läge till följd av den globala coronapandemin. Det föreslagna makroekonomiska stödet är förenligt med EU:s åtagande att stödja utvidgnings- och grannskapsländerna i deras omedelbara ekonomiska svårigheter. Det är förenligt med principerna om användningen av makroekonomiskt stöd, dvs. att det ska vara av undantagsmässig karaktär, underställt politiska förhandsvillkor, vara kompletterande och villkorat samt underställt finansiell disciplin. Kommissionen kommer under stödets hela löptid att fortsätta att övervaka och bedöma huruvida dessa kriterier är uppfyllda, inklusive bedömning av de politiska förutsättningarna i nära samarbete med Europeiska utrikestjänsten.

Under genomförandet av stödet kommer kommissionen att säkerställa överensstämmelsen med de senaste och de pågående makroekonomiska stödinsatserna, särskilt de som följer av beslut om makroekonomiskt stöd:

- Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2016/1112 av den 6 juli 2016 om ytterligare makroekonomiskt stöd till Tunisien
- Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2017/1565 av den 13 september 2017 om ytterligare makroekonomiskt stöd till Republiken Moldavien
- Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2018/598 av den 18 april 2018 om ytterligare makroekonomiskt stöd till Georgien
- Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2018/947 av den 4 juli 2018 om ytterligare makroekonomiskt stöd till Ukraina
- Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2020/33 av den 15 januari 2020 om ytterligare makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

EU mobiliserar alla tillgängliga instrument i nära samordning med medlemsstaterna liksom de europeiska finansiella institutionerna i syfte att få till stånd en effektiv extern respons på covid-19-krisen under parollen "Team Europe". EU:s makroekonomiska stöd ingår i denna strategi för utvidgnings- och grannskapsregionerna och som kompletterar sammanlagt 3,87 miljarder EUR som mobiliseras inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen och europeiska grannskapsinstrumentet, inbegripet blandning och bidrag till finansiella instrument

genom investeringsplattformen för grannskapsländer och investeringsplattformen för västra Balkan. Dessutom kommer lån för offentliga och privata investeringar fortsatt att tillhandahållas inom ramen för Europeiska investeringsbankens externa utlåningsmandat. Grannskapet kommer också att omfattas av investeringsprogram som backas upp av 0,5 miljarder EUR i form av garantier från Europeiska fonden för hållbar utveckling, vilka främst har omorienterats till finansiering av små och medelstora företag.

Genom att stödja myndigheternas antagande av en lämplig ram för kortfristig makroekonomisk politik och strukturreformer, ser EU:s makroekonomiska stöd till att mervärdet för EU:s insatser ökar totalt sett och att dessa insatser blir mer effektiva, även de som sker via andra finansieringsinstrument.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 212 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Givet den aktuella nödsituationen kan detta förslag också grundas på artikel 213 i EUF-fördraget. Kommissionen har trots detta beslutat att lägga fram det med stöd av artikel 212 i EUF-fördraget för att följa det ordinarie lagstiftningsförfarandet med Europaparlamentets fullständiga deltagande. Kommissionen räknar med Europaparlamentets och rådets samarbete för ett snabbt antagande.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Förslaget avser ett område där unionen inte har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen tillämpas i den mån målet att återupprätta förmånstagarens makroekonomiska stabilitet på kort sikt inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva och därför bättre kan uppnås av Europeiska unionen. De främsta orsakerna är storskalighet och underlättad samordning mellan givarna för att maximera biståndets effektivitet.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Det begränsas till det minimum som krävs för att uppnå målet att återupprätta makroekonomisk stabilitet på kort sikt genom att minska risken för en eventuell betalningsinställelse och går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta syfte.

Mot bakgrund av mottagarens externa finansieringsbehov under 2020 och 2021 kommer stödbeloppet att uppgå till en relativt begränsad andel av dessa behov. Det anses vara en lämplig bördefördelningsnivå för EU med hänsyn till det stöd som har utlovats mottagarna av andra bilaterala och multilaterala biståndsgivare och kreditgivare.

- **Val av instrument**

Projektf finansiering eller tekniskt bistånd skulle inte vara lämpligt eller tillräckligt för att uppfylla dessa makroekonomiska mål. Det viktigaste mervärdet av det makroekonomiska stödet, jämfört med andra EU-instrument, är att det skulle minska mottagarnas omedelbara externa finansieringsbegränsningar, men också bidra till att skapa en stabil makroekonomisk ram, bland annat genom att främja en hållbar betalningsbalans- och budgetsituation och en lämplig ram för strukturreformer. Genom att bidra till att införa en lämplig övergripande ram

för makroekonomisk politik och strukturpolitik, kan det makroekonomiska stödet öka effektiviteten av de åtgärder som finansieras hos mottagarna genom andra av EU:s finansieringsinstrument som är mer avgränsade.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Alla makroekonomiska stödinsatser är föremål för en efterhandsutvärdering som normalt utförs inom två år efter slutet av den tillgänglighetsperiod som anges i det lagstiftningsbeslut som beviljar stödet. Målsättningen är dubbel: i) analysera effekterna av det makroekonomiska stödet på ekonomin i mottagarlandet och, i synnerhet, på utlandsställningens hållbarhet, och att ii) bedöma mervärdet av EU:s åtgärder.

Slutsatsen i de utvärderingar som hittills gjorts är att makroekonomiska stödinsatser faktiskt bidrar till att förbättra mottagarens utlandsställning, makroekonomisk stabilitet och uppnående av strukturreformer. De makroekonomiska stödinsatserna har haft positiva effekter på landets betalningsbalans och bidragit till att lätta på budgetåtstramningarna. De ledde också till något högre tillväxt.

Alla utvärderingar understryker att en viktig egenskap hos EU:s makroekonomiska stöd jämfört med alternativa finansieringskällor är dess mycket förmånliga villkor, dvs. relativt låg ränta, lång löptid och långt anstånd. Detta skapar budgetutrymme och bidrar till den offentliga skuldens hållbarhet.

Efterhandsutvärderingarna bekräftar också att tidigare makroekonomiskt stöd genomfördes effektivt och samordnades väl med övriga EU-program och med andra givarprogram (främst IMF och Världsbanken). De politiska villkoren för makroekonomiskt stöd anses vara åtskilda från IMF-villkor, utan kompletterande och/eller förstärkande. Senare erfarenheter visar att närvaron av två oberoende men samordnade program stärker förmågan att leverera resultat genom kompletterande villkorlighet och kombinerade ekonomiska resurser.

Utvärderingarna noterar även brister i varje makroekonomisk stödinsats, där de vanligaste är otillräcklig uppmärksamhet och i vissa fall en lång förhandlingsprocess. Kommissionen kommer att ytterligare överväga de konstaterade begränsningarna i en kommande utvärdering av de insatser som utförts under perioden 2010-2020, och som ska lanseras under 2020. Denna utvärdering skulle också erbjuda en god grund för ytterligare reflektioner om tillämpningsområdet och andra aspekter av det makroekonomiska stödinstrumentet, liksom hur det samverkar med EU:s övriga utrikespolitiska instrument.

Alla slutrapporter om slutförda efterhandsutvärderingar av makroekonomiska stödinsatser offentliggörs på https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities_en.

- **Samråd med berörda parter**

Makroekonomiskt stöd beviljas som en integrerad del av EU:s och den vidare internationella responsen i samband med covid-19-krisen. Under arbetet med att utarbeta detta förslag om makroekonomiskt stöd har kommissionen rådgjort med Internationella valutafonden som håller på att införa betydande finansieringsprogram, och andra multilaterala och bilaterala

långivare och biståndsgivare. Kommissionen har även haft regelbundna kontakter med nationella myndigheter hos potentiella mottagare.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Till följd av behovet av ett snabbt godkännandeförfarande kommer kommissionen eller, vid behov, med hjälp av externa experter att genomföra en operativ bedömning för att utvärdera kvaliteten och tillförlitligheten i mottagarens offentliga finansiella flöden och administrativa förfaranden.

- **Konsekvensbedömning**

EU:s makroekonomiska stöd är ett nödinstrument som ska minska risken för att dess partner drabbas av inställda betalningar och ekonomiskt sammanbrott, genom att avhjälpa mottagarnas kortfristiga externa finansieringsbehov och stödja politiska åtgärder som syftar till att stärka bytesbalansen och de offentliga finanserna samt stödja förnyad hållbar tillväxt. Detta förslag om makroekonomiskt stöd är därför undantaget från kravet på en konsekvensbedömning i enlighet med kommissionens riktlinjer för en bättre lagstiftning (SWD(2015) 111 final), eftersom det är en politisk nödvändighet att agera snabbt i denna nödsituation som kräver snabba insatser.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Det planerade stödet skulle ges i form av lån och bör finansieras genom upplåning som kommissionen gör på EU:s vägnar. Budgetkostnaderna för stödet kommer att motsvara avsättningarna på 9 % av de utbetalda beloppen till garantifonden för åtgärder avseende tredjeland. Under antagandet att lånen kommer att utbetalas under 2020 och enligt de regler som styr garantifondmekanismen² kommer inbetalningarna att göras under år $n+2$, där n är året för utbetalning. Effekten av de lån som utbetalas under 2020 kommer därmed att inverka på 2022 års budget till ett belopp av högst 270 miljoner euro. Om en del av lånen utbetalas under 2021 kommer motsvarande avsättning att föras in i budgeten för 2023.

Kommissionen anser att de belopp som avsatts i garantifonden ger en tillräcklig buffert för att skydda EU-budgeten mot ansvarsförbindelser i samband med dessa makroekonomiska stödlån. Det kan dock inte uteslutas att rådande makroekonomiska omständigheter och den potentiella koncentrationen av kreditriskexponeringar kan öka behovet att avsätta ytterligare budgetmedel under lånens löptid.

Kommissionen bedömer att budgetkonsekvenserna av det föreslagna makroekonomiska stödet är förenliga med kommissionens förslag till nästa fleråriga budgetram.

² Rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 av den 25 maj 2009 om upprättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land (EUT L 145, 10.6.2009, s. 10).

5. ÖVRIGA INSLAG

• **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Europeiska unionen ska göra makroekonomiskt stöd till ett belopp av högst 3 miljarder EUR tillgängligt för partnerländer i form av medel- och långfristiga lån som ska bidra till att täcka deras resterande behov av extern finansiering under perioden 2020–2021.

På grundval av en preliminär bedömning av finansieringsbehoven ska de makroekonomiska stödbelopp som ska göras tillgängliga delas ut till mottagarna som följer:

- 180 miljoner EUR för Albanien.
- 250 miljoner EUR för Bosnien och Hercegovina.
- 150 miljoner EUR för Georgien.
- 200 miljoner EUR för Jordanien.
- 100 miljoner EUR för Kosovo.
- 100 miljoner EUR för Moldavien.
- 60 miljoner EUR för Montenegro.
- 160 miljoner EUR för Nordmakedonien.
- 600 miljoner EUR för Tunisien.
- 1,2 miljarder EUR för Ukraina.

Stödet ska enligt planerna ges i form av två låneutbetalningar. Den första delutbetalningen planeras äga rum i mitten av 2020. Den andra delutbetalningen kan verkställas fjärde kvartalet 2020 eller under första halvåret 2021, förutsatt att de politiska åtgärder som är knutna till varje delutbetalning har genomförts i tid.

Stödet ska förvaltas av kommissionen. Särskilda bestämmelser för att förhindra bedrägerier och andra oriktigheter i enlighet med budgetförordningen är tillämpliga.

Kommissionen och myndigheterna i varje partnerland ska i ett samförståndsavtal komma överens om reformåtgärder i samband med det föreslagna makroekonomiska stödet, bland annat om tidpunkt och turordning. Utbetalningarna ska dessutom, vilket normalt är fallet med makroekonomiskt stöd, vara villkorade av att utvärderingarna inom ramen för IMF:s program är tillfredsställande och att partnerlandet fortsätter att få IMF-stöd.

Förslaget innehåller en bestämmelse om tidsbegränsning. Det makroekonomiska stöd som föreslås skulle ställas till förfogande under tolv månader från och med den första dagen efter det att samförståndsavtalet träder i kraft.

Kommissionen ska årligen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av detta beslut under det föregående året. Kommissionen ska vidare bedöma uppnåendet av målen med stödet, bl.a. genom en efterhandsutvärdering som kommissionen ska överlämna till Europaparlamentet och rådet senast två år efter utgången av den period under vilken stödet är tillgängligt.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT**om makroekonomiskt stöd till utvidgnings- och grannskapsländer med anledning av den kris som uppstått till följd av covid-19-pandemin**

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,
 med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 212.2,
 med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
 efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
 i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
 av följande skäl:

- (1) Den nuvarande covid-19-krisen får mycket skadliga effekter för den ekonomiska och finansiella stabiliteten i utvidgnings- och grannskapsregionerna. Dessa partnerländer befinner sig i en situation där betalningsbalansen och de offentliga finanserna är svaga och snabbt blir sämre och där ekonomin håller på att gå in i recession. Det finns starka argument för snabba och beslutsamma åtgärder från EU:s sida för att stötta dessa ekonomier. Detta förslag om makroekonomiskt stöd från EU omfattar därför tio partnerländer: Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo*, Montenegro, Nordmakedonien i utvidgningsregionen, Georgien, Moldavien och Ukraina i det östra grannskapet och Jordanien och Tunisien i det södra grannskapet (nedan kallade *mottagarland/mottagarländer*).
- (2) Det akuta behovet av detta stöd beror på att partnerländerna omedelbart behöver medel, utöver de som kommer att ges via andra EU-instrument samt av internationella finansieringsinstitutioner och andra bilaterala givare, för att snabbt skapa ett utrymme för myndigheterna att genomföra åtgärder för att motverka de ekonomiska återverkningarna av covid-19-krisen.
- (3) Myndigheterna i varje partnerland och Internationella valutafonden (IMF) har kommit överens, eller förväntas inom kort komma överens, om ett program som kommer att omfattas av ett finansieringsavtal med IMF.
- (4) Unionens makroekonomiska bistånd bör vara ett extraordinärt finansieringsinstrument för obundet och icke öronmärkt betalningsbalansstöd som syftar till att tillgodose stödmottagarens omedelbara behov av extern finansiering parallellt med ett utbetalningsarrangemang med Internationella valutafonden (IMF) som omfattas av ett överenskommet program med ekonomiska reformer. I samband med covid-19-krisen

 *

Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

bör unionens makroekonomiska stöd även vara tillgängligt för partnerländer som får krisstöd från IMF, vilket kan ges utan föregående åtgärder och/eller villkor genom bl.a. RFI (Rapid Financing Instrument). Detta stöd bör därför ha en kortare varaktighet, vara begränsat till två utbetalningar och understödja ett politiskt program med ett begränsat antal reformåtgärder.

- (5) Ekonomiskt stöd från unionen till partnerländerna är förenligt med unionens utvidgnings- och grannskapspolitik.
- (6) Eftersom partnerländerna varken är anslutnings- eller föranslutningsländer eller omfattas av den europeiska grannskapspolitiken är de berättigade till makroekonomiskt stöd från unionen.
- (7) Med tanke på att partnerländernas behov av extern finansiering ökar drastiskt och förväntas vara långt över de resurser som kommer att ställas till förfogande av IMF och andra multilaterala institutioner anses unionens makroekonomiska stöd under rådande exceptionella förhållanden vara ett lämpligt svar på partnerländernas begäran om stöd till stabilisering av deras finanser. Unionens makroekonomiska stöd skulle stödja ekonomisk stabilisering och komplettera de resurser som ställs till förfogande inom det finansiella arrangemanget med IMF.
- (8) Unionens makroekonomiska stöd bör syfta till att stödja återställandet av en hållbar extern finansiering för partnerländerna och därigenom deras fortsatta ekonomiska och sociala utveckling.
- (9) Storleken på unionens makroekonomiska stöd fastställs på grundval av en preliminär uppskattning av varje partnerlands resterande behov av extern finansiering och med beaktande av landets kapacitet att finansiera sig med egna medel, särskilt med hjälp av sin valutaserv. Unionens makroekonomiska stöd bör komplettera IMF:s och Världsbankens program och stöd. Vid fastställandet av storleken på stödet tas även hänsyn till behovet av att säkerställa att bördan delas rättvist mellan unionen och andra givare, samt redan befintlig användning av unionens andra externa finansieringsinstrument och mervärdet av unionens samlade engagemang.
- (10) Kommissionen bör säkerställa att unionens makroekonomiska stöd är rättsligt och innehållsmässigt förenligt med de viktigaste principerna och målen för de olika områdena för yttre åtgärder, samt med de åtgärder som vidtas inom dessa områden och med annan relevant unionspolitik.
- (11) Unionens makroekonomiska stöd bör stödja unionens utrikespolitik gentemot partnerländerna. Kommissionens avdelningar och Europeiska utrikestjänsten bör ha ett nära samarbete under hela genomförandet av det makroekonomiska stödet i syfte att samordna och säkerställa att unionens utrikespolitik är konsekvent.
- (12) Unionens makroekonomiska stöd bör främja partnerländernas uppslutning kring de värderingar som landet delar med unionen, däribland demokrati, rättsstatsprincipen, god samhällsstyrning, respekt för de mänskliga rättigheterna, hållbar utveckling och fattigdomsminskning, samt dess uppslutning kring principerna om en öppen, regelstyrd och rättvis handel.
- (13) Ett förhandsvillkor för unionens makroekonomiska stöd bör vara att partnerländerna respekterar faktiska demokratiska mekanismer, däribland ett parlamentariskt flerpartisystem, och rättsstatsprincipen, samt garanterar respekt för de mänskliga rättigheterna. De särskilda målen för unionens makroekonomiska stöd bör dessutom vara att stärka effektiviteten, transparensen och ansvarsskyldigheten i de offentliga finansförvaltningssystemen i partnerländerna och att främja strukturreformer som

syftar till att främja en hållbar tillväxt och konsolidering av de offentliga finanserna. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten bör regelbundet övervaka både uppfyllandet av förhandsvillkoren och uppnåendet av dessa mål.

- (14) För att säkerställa att unionens ekonomiska intressen i samband med unionens makroekonomiska stöd skyddas på ett effektivt sätt bör partnerländerna vidta lämpliga åtgärder för att förhindra och bekämpa bedrägerier, korruption och andra oriktigheter i samband med stödet. Det bör vidare föreskrivas att kommissionen ska utföra kontroller, revisionsrätten genomföra revisioner och Europeiska åklagarmyndigheten utöva sina befogenheter.
- (15) Utbetalning av unionens makroekonomiska stöd påverkar inte de befogenheter som tillkommer Europaparlamentet och rådet (i deras egenskap av budgetmyndighet).
- (16) De avsättningar som krävs för unionens makroekonomiska stöd bör vara förenliga med de budgetanslag som fastställs i den fleråriga budgetramen.
- (17) Unionens makroekonomiska stöd bör förvaltas av kommissionen. För att säkerställa att Europaparlamentet och rådet kan följa genomförandet av detta beslut bör kommissionen regelbundet informera dem om utvecklingen när det gäller det stödet och överlämna relevanta dokument.
- (18) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta beslut bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011³.
- 19 Unionens makroekonomiska stöd bör ges på ekonomiskpolitiska villkor som fastställs i ett samförståndsavtal. För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet, och av effektivitetsskäl, bör kommissionen bemyndigas att förhandla om sådana villkor med partnerländernas myndigheter under överinseende av kommittén med företrädare för medlemsstaterna i enlighet med förordning (EU) nr 182/2011. Enligt förordning (EU) nr 182/2011 bör det rådgivande förfarandet som regel tillämpas i alla andra fall än de som föreskrivs i den förordningen. Med tanke på den potentiellt stora inverkan som stöd som överstiger 90 miljoner EUR kan ha är det lämpligt att tillämpa granskningsförfarandet för transaktioner som överstiger detta tröskelvärde. Med tanke på omfattningen av unionens makroekonomiska stöd till varje partnerland bör det rådgivande förfarandet tillämpas på antagandet av samförståndsavtalet med Montenegro, medan granskningsförfarandet bör tillämpas på antagandet av samförståndsavtal med andra partnerländer som omfattas av detta beslut och därmed även för varje minskning, tillfälligt uppskjutande och inställelse av stödet

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Unionen ska ställa högst 3 miljarder EUR i makroekonomiskt stöd (nedan kallat *unionens makroekonomiska stöd*) till förfogande för Albanien, Bosnien och Hercegovina, Georgien, Jordanien, Kosovo, Moldavien, Montenegro, Nordmakedonien, Tunisien och Ukraina (nedan kallade *partnerländerna*) för att

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

stödja partnerländernas ekonomiska stabilisering och en omfattande reformagenda. Stödet ska bidra till att täcka de akuta betalningsbalansbehov i partnerländerna som fastställs i det program som stöds av Internationella valutafonden (IMF) och ställas till förfogande enligt följande:

- (a) 180 miljoner EUR för Albanien.
 - (b) 250 miljoner EUR för Bosnien och Hercegovina.
 - (c) 150 miljoner EUR för Georgien.
 - (d) 200 miljoner EUR för Jordanien.
 - (e) 100 miljoner EUR för Kosovo.
 - (f) 100 miljoner EUR för Moldavien.
 - (g) 60 miljoner EUR för Montenegro.
 - (h) 160 miljoner EUR för Nordmakedonien.
 - (i) 600 miljoner EUR för Tunisien.
 - (j) 1,2 miljarder EUR för Ukraina.
2. Hela unionens makroekonomiska stöd till varje partnerland ska ges i form av lån. Kommissionen ska ha befogenhet att på unionens vägnar låna upp nödvändiga medel på kapitalmarknaderna eller av finansinstitut och låna dem vidare till partnerlandet. Lånen ska ha en maximal genomsnittlig löptid på 15 år.
3. Kommissionen ska betala ut det makroekonomiska stödet i enlighet med de avtal och överenskommelser som ingåtts mellan IMF och partnerlandet. Kommissionen ska regelbundet informera Europaparlamentet och rådet om utvecklingen när det gäller unionens makroekonomiska stöd, inbegripet utbetalningarna av stödet, och i tid överlämna relevanta dokument till dessa institutioner.
4. Unionens makroekonomiska stöd ska ställas till förfogande under en period av tolv månader från och med den första dagen efter det att det samförståndsavtal som avses i artikel 3.1 har trätt i kraft.
5. Om ett partnerlands finansieringsbehov minskar avsevärt under perioden för utbetalning av unionens makroekonomiska stöd jämfört med de ursprungliga prognoserna ska kommissionen, i enlighet med artikel 7.2, minska stödbeloppet eller tillfälligt skjuta upp eller ställa in stödet.

Artikel 2

- 1. Ett förhandsvillkor för unionens makroekonomiska stöd ska vara att partnerlandet respekterar faktiska demokratiska mekanismer – däribland ett parlamentariskt flerpartisystem – och rättsstatsprincipen, samt garanterar respekt för de mänskliga rättigheterna.
- 2. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten ska kontrollera att detta förhandsvillkor uppfylls under hela den makroekonomiska stödinsatsen.

3. Punkterna 1 och 2 i denna artikel ska tillämpas i enlighet med rådets beslut 2010/427/EU⁴.

Artikel 3

1. Kommissionen ska i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 7.2 träffa en överenskommelse med myndigheterna i varje partnerland om tydligt definierade villkor avseende ekonomisk politik och finanser, med tonvikt på strukturreformer och sunda offentliga finanser, vilka ska gälla för unionens makroekonomiska stöd och fastställas i ett samförståndsavtal (nedan kallat *samförståndsavtalet*) tillsammans med en tidsram för uppfyllandet av dessa villkor. De ekonomiskpolitiska och finansiella villkor som fastställs i samförståndsavtalet ska vara förenliga med de avtal och överenskommelser som avses i artikel 1.3, inbegripet de makroekonomiska anpassnings- och strukturreformprogram som partnerlandet genomför med stöd av IMF.
2. De villkor som avses i punkt 1 ska särskilt syfta till att stärka effektiviteten, transparensen och ansvarsskyldigheten i de offentliga finansförvaltningssystemen i partnerländerna, inbegripet systemen för användning av unionens makroekonomiska stöd. Framstegen när det gäller ömsesidigt öppnande av marknader, utveckling av en regelstyrd och rättvis handel och andra prioriteringar i unionens utrikespolitik ska också vederbörligen beaktas vid utformningen av de politiska åtgärderna. Framstegen mot dessa mål ska regelbundet kontrolleras av kommissionen.
3. Närmare finansiella villkor för unionens makroekonomiska stöd ska fastställas i ett låneavtal som kommissionen ska ingå med myndigheterna i varje partnerland var för sig.
4. Kommissionen ska regelbundet kontrollera att villkoren i artikel 4.3 fortfarande är uppfyllda, inbegripet att partnerlandets ekonomiska politik överensstämmer med målen för unionens makroekonomiska stöd. Detta ska göras i nära samordning med IMF och Världsbanken samt, om nödvändigt, Europaparlamentet och rådet.

Artikel 4

1. Om inte annat följer av villkoren i punkt 3 ska kommissionen ställa unionens makroekonomiska stöd till förfogande genom två låneutbetalningar. Storleken på var och en av dessa delutbetalningar ska fastställas i det samförståndsavtal som avses i artikel 3.
2. Avsättningar för unionens makroekonomiska stöd ska om nödvändigt göras i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009⁵.
3. Kommissionen ska fatta beslut om verkställande av delutbetalningarna under förutsättning att alla följande villkor är uppfyllda:
 - (a) Det förhandsvillkor som fastställs i artikel 2.

⁴ Rådets beslut 2010/427/EU av den 26 juli 2010 om hur den europeiska avdelningen för yttre åtgärder ska organiseras och arbeta (EUT L 201, 3.8.2010, s. 30).

⁵ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 av den 25 maj 2009 om upprättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land (EUT L 145, 10.6.2009, s. 10).

- (b) en oavbruten tillfredsställande historik när det gäller att genomföra ett annat IMF-kreditarrangemang än ett förebyggande IMF-lån.
- (c) Ett tillfredsställande genomförande av de ekonomiskpolitiska och finansiella villkor som överenskommits i samförståndsavtalet.

Den andra delutbetalningen ska i princip verkställas minst tre månader efter verkställandet av den första delutbetalningen.

- 4. Om de villkor som avses i punkt 3 första stycket inte uppfylls ska kommissionen tillfälligt skjuta upp eller ställa in utbetalningen av unionens makroekonomiska stöd. I dessa fall ska kommissionen informera Europaparlamentet och rådet om skälen till att utbetalningen tillfälligt skjuts upp eller ställs in.
- 5. Unionens makroekonomiska stöd ska utbetalas till partnerlandets centralbank. Om inte annat följer av de bestämmelser som ska överenskommas i samförståndsavtalet, inbegripet en bekräftelse av resterande finansieringsbehov i budgeten, får unionsmedlen överföras till finansministeriet som slutlig mottagare.

Artikel 5

- 1. De upplånings- och utlåningstransaktioner som avser unionens makroekonomiska stöd ska genomföras i EUR med samma valutadag och får inte utsätta unionen för löptidstransformering eller valuta- eller ränterisker eller andra kommersiella risker.
- 2. Om omständigheterna så medger, och på partnerlandets begäran, får kommissionen vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att lånevillkoren inkluderar en klausul om förtida återbetalning och att det finns en motsvarande klausul för i villkoren för upplåningstransaktionerna.
- 3. Om omständigheterna medger en förbättring av räntan på lånet, och på partnerlandets begäran, får kommissionen besluta att refinansiera hela eller en del av sin ursprungliga upplåning eller omstrukturera motsvarande finansiella villkor. Refinansiering eller omstrukturering ska ske i enlighet med punkterna 1 och 4 och får inte förlänga löptiden för den berörda upplåningen eller öka det kapital som är utestående på dagen för refinansieringen eller omstruktureringen.
- 4. Partnerlandet ska bära unionens alla kostnader i samband med upp- och utlåningstransaktioner enligt detta beslut.
- 5. Kommissionen ska informera Europaparlamentet och rådet om utvecklingen vad gäller de transaktioner som avses i punkterna 2 och 3.

Artikel 6

- 1. Unionens makroekonomiska stöd ska genomföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046⁶.
- 2. Unionens makroekonomiska stöd ska genomföras genom direkt förvaltning.
- 3. Det låneavtal som avses i artikel 3.3 ska innehålla bestämmelser som

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget samt om upphävande av rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (a) säkerställer att partnerlandet regelbundet kontrollerar att finansieringen från unionens budget använts korrekt, vidtar lämpliga åtgärder för att förhindra oriktigheter och bedrägerier samt, om det är nödvändigt, vidtar rättsliga åtgärder för att återvinna medel som utbetalats enligt detta beslut och som har förskingrats,
 - (b) skyddar unionens ekonomiska intressen, i synnerhet genom att föreskriva särskilda åtgärder för att förhindra och bekämpa bedrägerier, korruption och andra oriktigheter som påverkar unionens makroekonomiska stöd, i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95⁷, rådets förordning (EG, Euratom) nr 2185/96⁸, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁹ och, för medlemsstater som deltar i det utökade samarbetet inom ramen för Europeiska åklagarmyndigheten, rådets förordning (EU) 2017/1939¹⁰. Olaf ska därför få uttrycklig befogenhet att genomföra utredningar, i synnerhet kontroller och inspektioner på plats samt it-forensik och intervjuer.
 - (c) Bestämmelser som uttryckligen ger kommissionen, eller dess företrädare, rätt att genomföra kontroller, inbegripet kontroller och inspektioner på plats.
 - (d) Bestämmelser som uttryckligen ger kommissionen och revisionsrätten rätt att utföra revisioner under och efter den period då unionens makroekonomiska stöd är tillgängligt, inbegripet genom granskning av dokument och revisioner på plats i form av exempelvis operativa bedömningar.
 - (e) Bestämmelser som säkerställer att unionen har rätt till återbetalning av lånet i förtid, i det fall det konstaterats att partnerlandet, i samband med förvaltningen av unionens makroekonomiska stöd, har varit inblandat i bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som skadar unionens ekonomiska intressen.
 - (f) Bestämmelser som säkerställer att partnerlandet ska bära alla unionens kostnader i samband med ett ekonomiskt stöd.
4. Innan unionens makroekonomiska stöd genomförs ska kommissionen med hjälp av en operativ bedömning bedöma sundheten i partnerlandets finansiella system, de administrativa förfarandena samt de interna och externa kontrollmekanismer som är relevanta för sådant stöd.

⁷ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁸ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹⁰ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

Artikel 7

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas på unionens makroekonomiska stöd till Montenegro, medan artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas på unionens makroekonomiska stöd till övriga partnerländer som omfattas av detta beslut.

Artikel 8

1. Kommissionen ska senast den 30 juni varje år överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av detta beslut under det föregående året, inklusive en utvärdering av detta genomförande. Rapporten ska
 - (a) granska framstegen i genomförandet av unionens makroekonomiska stöd,
 - (b) bedöma partnerländernas ekonomiska situation och framtidsutsikter, samt vilka framsteg som gjorts i fråga om genomförandet av de politiska åtgärder som avses i artikel 3.1,
 - (c) visa sambandet mellan de ekonomiskpolitiska villkoren i samförståndsavtalet, partnerländernas aktuella ekonomiska och offentligfinansiella utveckling och kommissionens beslut att verkställa delutbetalningarna av unionens makroekonomiska stöd.
2. Kommissionen ska senast två år efter utgången av den tillgänglighetsperiod som avses i artikel 1.4 överlämna en efterhandsutvärderingsrapport till Europaparlamentet och rådet, med en bedömning av resultaten av unionens avslutade makroekonomiska stöd, hur effektivt det varit och i vilken grad det bidragit till syftena med stödet.

Artikel 9

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 1.1. Förslagets eller initiativets titel
- 1.2. Berörda politikområden i den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen
- 1.3. Typ av förslag eller initiativ
- 1.4. Mål
- 1.5. Grunder för förslaget eller initiativet
- 1.6. Varaktighet för och budgetkonsekvenser
- 1.7. Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

- 2.1. Regler om uppföljning och rapportering
- 2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem
- 2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel
- 3.2. Beräknad inverkan på utgifterna
 - 3.2.1. *Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna*
 - 3.2.2. *Beräknad inverkan på driftsanslagen*
 - 3.2.3. *Beräknad inverkan på anslag av administrativ natur*
 - 3.2.4. *Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen*
 - 3.2.5. *Bidrag från tredje part*
- 3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

Makroekonomiskt stöd till utvidgnings- och grannskapsländer med anledning av den kris som har uppstått till följd av covid-19-pandemin

1.2. Berörda politikområden i den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen¹¹

Politikområde: ekonomiska och finansiella frågor

Verksamhet: internationella ekonomiska och finansiella frågor

1.3. Typ av förslag eller initiativ

☒ Ny åtgärd

☐ Ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd¹²

☒ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ tidigare åtgärd som omformas till eller ersätts av en ny

1.4. Mål

1.4.1. Fleråriga strategiska mål för kommissionen som förslaget eller initiativet är avsett att bidra till

En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar: Att öka välbefindet i länder utanför EU”

1.4.2. Specifikt/specifika mål eller verksamheter inom den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen som berörs

Specifikt mål nr...

”Att öka välbefindet i länder utanför EU”

Berörda verksamheter enligt den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen

Den verksamhet som har anknytning till GD Ekonomi och finans gäller följande:

a) Stödja makroekonomisk stabilitet och främja tillväxtfrämjande reformer utanför EU, bl.a. genom regelbunden ekonomisk dialog med viktiga partner och genom att ge makroekonomiskt stöd.

b) Stödja utvidgningsprocessen och genomförandet av EU:s utvidgnings- och grannskapspolitik och andra EU-prioriteringar i partnerländerna genom att göra ekonomiska analyser och erbjuda policybedömningar och rådgivning.

¹¹ Verksamhetsbaserad förvaltning och verksamhetsbaserad budgetering benämns ibland med de interna förkortningarna ABM respektive ABB.

¹² I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

- Bidra till partnerlandets behov av extern finansiering i samband med en kraftig försämring av deras utrikeskonton till följd av den pågående covid-19-krisen.
- Bidra till partnerlandets budgetbehov.
- Stödja arbetet med att stärka de offentliga finanserna och extern stabilisering i samband med det planerade IMF-programmet.
- Främja strukturreformer för att förbättra den allmänna makroekonomiska styrningen, stärka ekonomisk styrning och transparens, samt förbättra förutsättningarna för förnyad hållbar tillväxt.

1.4.4. Indikatorer för bedömning av resultat eller verkan

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Myndigheterna ska regelbundet rapportera om ett antal ekonomiska indikatorer till kommissionens avdelningar samt lämna en omfattande rapport om uppfyllandet av de överenskomna politiska villkoren innan delutbetalningarna verkställs.

Kommissionens avdelningar kommer att fortsätta att övervaka förvaltningen av de offentliga finanserna mot bakgrund av den utvärdering av finansiella flöden och administrativa förfaranden i partnerländer som ska göras inför detta bistånd. EU:s delegation i partnerländerna kommer också att regelbundet rapportera om frågor som är relevanta för övervakningen av stödet. Kommissionen kommer även i fortsättningen stå i nära kontakt med IMF och Världsbanken för att dra nytta av dessa institutioners lärdomar till följd av deras pågående arbete i partnerländerna.

Enligt det föreslagna beslutet ska en årlig rapport överlämnas till Europaparlamentet och rådet med en utvärdering av hur stödet genomförts. En oberoende efterhandsutvärdering av stödet kommer att göras inom två år efter det att genomförandeperioden har löpt ut.

1.5. Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1. Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt

Stödet ska utbetalas förutsatt att politiska förhandsvillkor uppfylls och tillfredsställande framsteg görs i genomförandet av det finansiella arrangemanget mellan partnerlandet och IMF. Dessutom ska kommissionen och partnerlandets myndigheter i ett samförståndsavtal komma överens om särskilda politiska villkor.

Stödet ska enligt planerna ges i form av två låneutbetalningar. Den första delutbetalningen planeras äga rum i mitten av 2020. Den andra delutbetalningen kan verkställas fjärde kvartalet 2020 eller under första halvåret 2021, förutsatt att de politiska åtgärder som är knutna till varje delutbetalning har genomförts i tid.

1.5.2. Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå

Instrumentet för makroekonomiskt stöd är ett policybaserat instrument som syftar till att lindra behov av extern finansiering på kort och medellång sikt. Vad gäller den pågående covid-19-krisen ska det makroekonomiska stödet bidra till att ge myndigheterna ekonomisk-politiskt utrymme för att få till stånd en effektiv ekonomisk respons på krisen. Genom att hjälpa partnerlandet att komma över den

ekonomiska chock som orsakats av covid-19-krisen kommer det föreslagna makroekonomiska stödet att bidra till att främja makroekonomisk stabilitet och ekonomiska reformer i landet. Det makroekonomiska biståndet kommer att komplettera stödet från de internationella finansiella institutionerna, bilaterala givare och övriga finansiella institutioner i EU. Det kommer därigenom att bidra till ändamålsenligheten i finansieringen från det internationella samfundet, liksom övrig EU-finansieringsstöd, inbegripet budgetstödinsatser.

Förutom det makroekonomiska stödets ekonomiska effekter kommer det föreslagna programmet att stärka regeringarnas reformvilja och ytterligare främja den strävan att skapa närmare förbindelser med EU. Detta kommer bland annat att säkerställas genom att lämpliga villkor knyts till utbetalningen av stödet. I ett större sammanhang kommer programmet att signalera att EU är redo att stödja partnerländer i ekonomiska svårigheter.

1.5.3. *Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder*

Makroekonomiska stödinsatser till partnerländer omfattas av efterhandsutvärderingar. Slutsatsen i dessa utvärderingar (om slutförda makroekonomiska stödprogram) är att makroekonomiskt stöd verkligen bidrar – om än ibland i ringa grad och indirekt – till att man lyckas förbättra hållbarheten i betalningsbalansen och den makroekonomiska stabiliteten och få till stånd strukturreformer i mottagarlandet. I de flesta fall hade det makroekonomiska stödet en positiv effekt på mottagarlandets betalningsbalans och bidrog till att lätta på budgetrestriktionerna. Det ledde också till en något högre ekonomisk tillväxt.

1.5.4. *Förenlighet med andra finansieringsformer och eventuella synergieffekter*

EU är en av de största biståndsgivarna i västra Balkan, de södra och östra grannskapsområdet och stödjer deras ekonomiska, strukturella och institutionella reformer, men även civilsamhället. Det makroekonomiska stödet kompletterar i detta sammanhang EU:s andra externa insatser eller instrument till stöd för partnerländerna. Det är också anpassat till den gemensamma stödram som fastställde fokusområden för det bilaterala biståndet under det europeiska grannskapsinstrumentet och instrumentet för stöd inför anslutningen för 2014–2020.

Det viktigaste mervärdet av det makroekonomiska stödet jämfört med andra EU-instrument skulle vara att bidra till att skapa en stabil makroekonomisk ram, bl.a. genom att främja en hållbar betalningsbalans och budgetsituation, samt en lämplig ram för strukturreformer. Det makroekonomiska stödet är inte ett regelbundet ekonomiskt stöd utan ska upphöra så snart landets externa finansiella situation är på hållbar kurs igen.

Det makroekonomiska stödet skulle även vara ett komplement till de insatser som planeras av världssamfundet, särskilt de anpassnings- och reformprogram som stöds av IMF och Världsbanken.

1.6. Varaktighet för och budgetkonsekvenser

☒ Förslag eller initiativ som pågår under en **begränsad tid**

- ☐ Förslaget eller initiativet ska gälla från 2020 till 2021.
- ☐ Det påverkar resursanvändningen från 2022 till 2023.

☐ Förslag eller initiativ som pågår under en **obegränsad tid**

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7. Planerad metod för genomförandet¹³

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

- ☐ av dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- ☐ av genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden
- ☐ organ som avses i artiklarna 208 och 209 i budgetförordningen
- ☐ offentligrättsliga organ
- ☐ privaträttsliga organ som har anförtrots offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de lämnar tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrots genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som lämnar tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ personer som anförtrots genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den relevanta grundläggande rättsakten
- *Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".*

Anmärkningar

--

¹³

Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

Anges intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

De insatser som ska finansieras enligt detta beslut kommer att genomföras under kommissionens direkta förvaltning från huvudkontoret och med stöd av unionens delegationer.

Detta stöd är makroekonomiskt och utformat i överensstämmelse med det IMF-stödda ekonomiska programmet. Kommissionens övervakning kommer att göras utifrån framstegen i genomförandet av IMF-arrangemanget samt de särskilda reformåtgärder som ska överenskommas med partnerländernas myndigheter i ett samförståndsavtal samt tidsmässigt anpassas till antalet delutbetalningar (se också punkt 1.4.4).

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. Risker som identifierats

Det finns risker relaterade till det föreslagna makroekonomiska stödet som har att göra med dess förvaltning, hur det genomförs och den politiska situationen.

Det finns en risk att det makroekonomiska stödet kan användas på ett orättmätigt sätt. Eftersom det makroekonomiska stödet inte ges för specifika utgifter (till skillnad från till exempel projektfinansiering) har denna risk att göra med den allmänna kvaliteten på centralbankens och finansministeriets förvaltningssystem, administrativa förfaranden, kontroll- och övervakningsfunktioner, it-säkerhet och lämpliga kapacitet för intern och extern revision.

En andra risk hänger samman med möjligheten att partnerlandet inte fullgör sina ekonomiska åtaganden gentemot EU i samband med det föreslagna makroekonomiska stödet i form av lån (risk för betalningsinställelse eller kreditrisk), vilket till exempel skulle kunna ske om landets betalningsbalans och finansiella ställning försämrades kraftigt.

2.2.2. Uppgifter om det interna kontrollsystemet

Det makroekonomiska stödet kan verifieras, kontrolleras och revideras på kommissionens ansvar av bland annat Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och av Europeiska revisionsrätten, på det sätt som förutses i artikel 129 i budgetförordningen.

På förhand: Kommissionens bedömning av mottagarländernas förvaltnings- och kontrollsystem. för varje mottagarland gör kommissionen, med hjälp av konsulter, en operativ förhandsbedömning av de finansiella flödena och kontrollmiljön. Centralbankens och finansministeriets redovisningsförfaranden, åtskillnad mellan funktioner och interna/externa revision görs för att säkerställa en rimlig nivå av sund ekonomisk förvaltning. Eventuella brister som upptäcks omvandlas till villkor som måste uppfyllas innan stödet betalas ut. Vid behov införs även särskilda arrangemang för utbetalningarna (t.ex. öronmärkta konton).

Under genomförandet: Kommissionens kontroller av mottagarlandets regelbundna redovisningar. Utbetalning förutsätter 1) att GD ECFIN:s personal, i nära samarbete med EU:s delegationer och externa intressenter som IMF, har övervakat fullgörandet av överenskomna villkor, och 2) det normala kontrollförfarande som föreskrivs i den

ekonomiadministrativa process (modell 2) som används inom GD Ekonomi och finans, bl.a. den finansiella enhetens kontroll av att ovannämnda villkor för utbetalning av stödet är uppfyllda. Utbetalning i samband med makroekonomiska stödinsatser kan underställas ytterligare oberoende efterhandskontroller (dokumentkontroller och/eller kontroller på plats) utförda av tjänstemän i generaldirektoratets team för efterhandskontroller. Sådana kontroller kan även göras på begäran av ansvarig vidaredelegerad utanordnare. Avbrott eller inställande av betalningar, finansiella korrigeringar (av kommissionen) och återvinning kan ske vid behov (det har hittills inte inträffat) och förutses uttryckligen i finansieringsavtalen med mottagarländerna.

2.2.3. *Beräknade kostnader för och fördelar med kontroller – bedömning av förväntad risk för fel*

Befintliga kontrollsystem, t.ex. de operativa förhandsbedömningarna och efterhandsutvärderingarna, säkerställde en effektiv felprocent när det gäller utbetalningarna av makroekonomiskt stöd på 0 %. Det finns inga kända fall av bedrägeri, korruption eller olaglig verksamhet. De makroekonomiska stödinsatserna har en tydlig interventionslogik som gör det möjligt för kommissionen att utvärdera deras effekter. Kontrollerna gör det möjligt att bekräfta uppnåendet av politiska mål och prioriteringar.

2.3. **Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter**

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade)

För att minska riskerna för bedräglig användning har flera åtgärder vidtagits och kommer att vidtas.

Låneavtalet och bidragsavtalet kommer till att börja med att omfatta ett antal bestämmelser om inspektioner, bedrägeribekämpning, revision och återvinning av medel vid bedrägerier eller korruption. Vidare kommer stödet att bli föremål för ett antal specifika villkor, bland annat i fråga om den offentliga finansförvaltningen. Avsikten med detta är att stärka effektiviteten, insynen och ansvarsskyldigheten. Stödet kommer dessutom att betalas in på ett särskilt konto hos partnerlandets centralbank.

I enlighet med budgetförordningens krav kommer kommissionens avdelningar dessutom att göra en operativ bedömning av partnerlandets ekonomiadministrativa processer för att förvissa sig om att förfarandena för att förvalta programstöd, däribland makroekonomiskt stöd, ger tillräckliga garantier. Utvärderingen kommer att omfatta bland annat upprättande och genomförande av budget, intern och extern revision, offentlig upphandling, likviditets- och skuldförvaltning, samt centralbankens oberoende. EU:s beskickning i partnerlandet kommer dessutom noga följa utvecklingen på detta område. Kommissionen använder även budgetstödåtgärder för att hjälpa respektive partner att förbättra sina system för förvaltning av de offentliga finanserna, och dessa insatser får starkt stöd från andra givare.

Det makroekonomiska stödet kan slutligen verifieras, kontrolleras och revideras på kommissionens ansvar av bland annat Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och av Europeiska revisionsrätten, på det sätt som förutses i artikel 129 i budgetförordningen.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

- Befintliga budgetrubriker (även kallade ”budgetposter”)

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen 2014–2020	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
			från Efta-länder ¹⁵	från kandidat-länder ¹⁶	från tredje-länder	enligt artikel 21.2 a i budgetförordningen
4	01 03 02 Makroekonomiskt stöd	Diff.	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
4	01 03 06 Inbetalningar till garantifonden	Icke-diff.	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ

- 01 03 06 – Enligt kommissionens förslag ska medel avsättas till garantifonden för åtgärder avseende tredjeland i enlighet med förordningen om garantifonden med anslag från budgetrubrik 01 03 06 (”Inbetalningar till garantifonden”) motsvarande 9 % av de totala utestående beloppen. Avsättningen beräknas i början av år ”n” som differensen mellan målbeloppet och värdet av fondens nettotillgångar vid slutet av år ”n-1”. Denna avsättning förs in år ”n” i den preliminära budgeten för ”n+1” och inbetalas i sin helhet i början av år ”n+1” från ”Inbetalningar till Garantifonden” (budgetrubrik 01 03 06). Därmed kommer 9 % av det utbetalda beloppet att räknas in i målbeloppet i slutet av år ”n-1” vid beräkningen av inbetalningen till fonden.
- OBS! Nästa fleråriga budgetram för 2021-2027 kommer att ha en ny budgetnomenklatur som ännu inte antagits. Budgetkonsekvenserna kommer alltså att beröra nya budgetrubriker.

¹⁴ Differentierade respektive icke-differentierade anslag.

¹⁵ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

¹⁶ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1. Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna

Miljoner EUR(avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	4	EU som global partner
---	----------	------------------------------

GD: Ekonomi och finans			2020	2021	2022	2023	TOTALT
Driftsanslag							
Budgetrubrik 01 03 06 Inbetalningar till garantifonden	Åtaganden	(1)			270,0		270,0
	Betalningar	(2)			270,0		270,0
Budgetrubrik 01 03 02 Makroekonomiskt stöd (operativ bedömning och efterhandsutvärdering)	Åtaganden	=3 a+2 b	0,350			0,450	0.800
	Betalningar	=4 a+2 b	0,350			0,450	0.800
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program¹⁷			-	-	-	-	
TOTALA anslag under RUBRIK 4 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	=1+3	0,350		270,0	0,450	270,8
	Betalningar	=2+4	0,350		270,0	0,450	270,8

¹⁷ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Rubrik i den fleråriga budgetramen	5	”Administrativa utgifter”
---	----------	---------------------------

Miljoner EUR(avrundat till tre decimaler)

		2020	2021	2022	2023	TOTALT
GD: Ekonomi och finans						
Personalresurser		1.614	-	0.007	0.009	1.630
Övriga administrativa utgifter		0.240	-	-	-	0.240
TOTALT GD EKONOMI OCH FINANS	Anslag	1.854	-	0.007	0.009	1.870

TOTALA anslag för RUBRIK 5 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)					
--	--	--	--	--	--	--

Miljoner EUR(avrundat till tre decimaler)

		2020	2021	2022	2023	TOTALT
TOTALA anslag för RUBRIK 1–5 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	2.204		270,007	0,459	272,670
	Betalningar	2.204		270,007	0,459	272,670

3.2.2. Beräknad inverkan på driftanslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftanslag tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att driftanslag tas i anspråk enligt följande:

Åtagandebemyndiganden i miljoner EUR(avrundat till tre decimaler)

Ange mål och output ↓			2020	2021	2022	2023	TOTALT						
	OUTPUT												
	Typ ¹⁸	G e n o m s n i t l i g a k o s t n a d e r	Antal	Kostn .	Antal	Kostn .	Antal	Kostn .	Antal	Kostn .	Totalt antal	Total kostnad	
SPECIFIKT MÅL nr 1 ¹⁹ ...													
Output	Operativ bedömning		5	0.350									

¹⁸ Resultaten som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).

¹⁹ Mål som redovisats under punkt 1.4.2: ”Specifikt/specifika mål...”.

Output	Inbetalningar till garantifonderna					1	270,0				
Output	Efterhandsutvärdering							3	0.450		
Delsumma för specifikt mål nr 1											
TOTAL KOSTNAD			0.350				270,0		0,450		270,8

3.2.3. Beräknad inverkan på anslag av administrativ natur

3.2.3.1. Sammanfattning

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner EUR(avrundat till tre decimaler)

	2020	2021	2022	2023	TOTALT
--	------	------	------	------	--------

RUBRIK 5 i den fleråriga budgetramen					
Personalresurser	1.614	-	0.007	0.009	1.630
Övriga administrativa utgifter	0.240	-	-	-	0.240
Delsumma RUBRIK 5 i den fleråriga budgetramen	1.854	-	0.007	0.009	1.870

Utanför RUBRIK 5²⁰ of the multiannual financial framework					
Personalresurser					
Övriga utgifter av administrativ natur					
Utanför RUBRIK 5 i den fleråriga budgetramen					

TOTALT					
---------------	--	--	--	--	--

Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av anslag inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

²⁰

Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

3.2.3.2. Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

	2020	2021	2022	2023
Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)				
XX 01 01 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	7.5		0.03	0.04
XX 01 01 02 (vid delegationer)				
XX 01 05 01 (indirekta forskningsåtgärder)				
10 01 05 01 (direkta forskningsåtgärder)				
Extern personal (i heltidsekvivalenter) heltidsekvivalenter)²¹				
XX 01 02 01 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier finansierade genom ramanslaget)	5.75		0.03	0.03
XX 01 02 02 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, vikarier och unga experter som tjänstgör vid delegationerna)				
XX 01 04 yy ²²	vid huvudkontoret			
	vid delegationer			
XX 01 05 02 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier som arbetar med indirekta forskningsåtgärder)				
10 01 05 02 (kontraktsanställda, vikarier och nationella experter som arbetar med direkta forskningsåtgärder)				
Annan budgetrubrik (ange vilken)				
TOTALT	13.25		0.06	0.07

XX motsvarar det politikområde eller den avdelning i budgeten som avses.

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	Direktör Ekonomi och finans direktorat D: Övervaka och förvalta åtgärden, samarbeta med rådet och Europaparlamentet för antagande av beslutet och godkännande av samförståndsavtalet, förhandla fram samförståndsavtalet med mottagarlandets myndigheter, granska rapporter, leda kontrollbesök och bedöma de framsteg som görs med att uppfylla villkoren. GD Ekonomi och finans, Enhetschef/vice enhetschef direktorat D: Bistå direktören med att förvalta åtgärden, samarbeta med rådet och Europaparlamentet inför antagandet av beslutet och godkännandet av samförståndsavtalet, förhandla fram samförståndsavtalet (tillsammans med direktorat L) och låneavtalet med mottagarlandets myndigheter, granska rapporter och bedöma de framsteg som görs med att uppfylla villkoren. GD Ekonomi och finans, Ekonomihandläggare, sektorn för makroekonomiskt stöd (direktorat D): Förbereda beslutet och samförståndsavtalet, ha kontakt med myndigheter och internationella finansiella institut, utföra kontrollbesök, förbereda
--------------------------------------	--

²¹ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

²² Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

	rapporter från kommissionens avdelningar och kommissionens förfaranden i samband med förvaltningen av stöden, ha kontakt med externa experter för den operativa bedömningen och efterhandsutvärderingen. GD Budget, Direktorat E (enheterna E 1, E 2 och E 3 under överinseende av direktören): Förbereda låneavtalet, förhandla fram det med mottagarlandets myndigheter och få det godkänt av ansvariga kommissionsavdelningar och undertecknat av båda parter. Följa upp ikraftträdandet av låneavtalet. Förbereda kommissionens beslut om upplåningstransaktion(-er), följa upp inlämnandet av begäran om medel, välja ut banker, utarbeta och genomföra finansieringstransaktion(-er) och utbetala medlen till mottagarlandet. Genomföra de administrativa tjänster som avser uppföljning av återbetalning av lån. Utarbeta rapporter om denna verksamhet.
Extern personal	

3.2.4. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

- ☒ Förslaget/initiativet är förenligt med den gällande fleråriga budgetramen.
- ☐ Förslaget/initiativet kräver omfördelningar under den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen

Förklara i förekommande fall vilka omfördelningar som krävs, och ange berörda budgetrubriker och motsvarande belopp.

- ☐ Förslaget/initiativet förutsätter att flexibilitetsmekanismen utnyttjas eller att den fleråriga budgetramen revideras

Beskriv behovet av sådana åtgärder, och ange berörda rubriker i budgetramen, budgetrubriker i den årliga budgeten samt de motsvarande beloppen.

3.2.5. Bidrag från tredje part

- Det ingår inga bidrag från tredje part i det aktuella förslaget eller initiativet.
- Förslaget eller initiativet kommer att medfinansieras enligt följande:

Anslag i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	År N	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)			Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
- ☐ Påverkan på egna medel
- ☐ Påverkan på ”diverse inkomster”

Miljoner EUR(avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstsidan:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslaget/initiativets inverkan på inkomsterna ²³						
		År N	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)		
Artikel								

Ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs i de fall där inkomster i diversekategorin kommer att avsättas för särskilda ändamål.

--

Ange med vilken metod inverkan på inkomsterna har beräknats.

--

²³ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 25 % avdrag för uppbördskostnader.